

Maarit Lindström

19.1.2025

Metsäteollisuus ry:n ehdottamat toimet Suomen talouskasvun vauhdittamiseksi

Metsäteollisuus tukee Kasvuriihi-hanketta talouskasvua edistävien toimenpiteiden tunnistamiseksi ja ratkaisuehdotusten tuottamiseksi. Näillä toimenpiteillä hallitus voi vauhdittaa yksityisen yrityssektorin kasvua kevään puoliväliriihessä.

Metsäteollisuus ry kannattaa hallituksen tuoretta ja pitkäjänteistä teollisuuspoliittista strategiaa ja toivomme, että sen monet tarpeelliset toimenpide-ehdotukset otetaan huomioon osana Kasvuriihi-hankkeen ehdotuksia. Strategiassa läpileikkaavana ajatuksena on, että samalla kun Suomi tarvitsee uusia innovaatioita, on tärkeää huomioida jo olemassa olevan teollisuuden toiminta- ja kehitysedellytykset. Iso osa innovaatioista nimittäin syntyy teollisuusekosysteemin sisällä. Ne nojaavat toiminta- ja uudistumiskykyiseen olemassa olevaan teollisuuteen. Strategia sisältääkin vientiteollisuudelle olennaiset kokonaisuudet, kuten toimintaympäristön kustannuskilpailukyvyyn, investointimyynteisyyden sekä keskeisten tuotantotekijöiden saatavuuden turvaamisen.

Metsäteollisuus ry korostaa seuraavien konkreettisten toimenpiteiden tärkeyttä kasvun vauhdittamiseksi:

- 1. Sähköistämistuen jatko**
- 2. Strategisen tieverkon kunnossapidon uusi malli**
- 3. Investointiverohyvityksen jatko ja kehittäminen**
- 4. Puuraaka-aineen jatkuva, häiriötön ja kestävä saatavuus**

1. Sähköistämistuen jatko

Sähköistämistuki päättyy nykyisten päätösten mukaan vuoteen 2026. Kansallinen päätös tuen jatkamisesta vuoteen 2030 asti tulee tehdä vuoden 2025 aikana.

Sähköistämisen tuki on tärkeä mekanismi energiantensiiviselle teollisuudelle. Teollisuuden hiilivuodon ehkäisemisessä merkittäväksi koettu ja keskeisissä kilpailijamaissamme laajasti käyttöönotettu malli kompensoi päästökaupan sähkön hintaa nostavaa vaikutusta. Sähköistämisen tuki ei siis vähennä teollisuuden päästövähennysvelvoitteita tai kompensoi päästöjä. Sen sijaan se auttaa teollisuutta sähköistymään ja siten vähintäänkin ylläpitämään kilpailukykyään ja samalla hidastamaan ilmastonmuutosta. Teollisuuden päästöjen vähentäminen tapahtuu investointien kautta, ja juuri näihin sähköistämisen tuki luo varmuutta.

Sähköistämisen tuen lakkauttaminen Suomessa kasvattaisi teollisuuden kustannuksia. Jo nykyisellään Suomen sähköistämistuki teollisuudelle on huomattavasti esimerkiksi Saksan vastaavan tuen tasoa matalampi. On myös tunnistettava, että vientiteollisuutemme on kohdistumassa myös muita uusia kustannuksia, kuten merenkulun tai tieliikenteen päästökaupoista aiheutuvat velvoitteet.

2. Strategisen tieverkon kunnossapidon uusi malli

Vähäliikenteisen tieverkon heikkenevä tila edellyttää rakenteellisia toimia. Nykyinen tapa ohjata riittämätöntä liikenne-rahoitusta ei anna tarpeeksi painoarvoa vähäliikenteisiä teitä käyttäville teollisille kuljetuksille. Liikennemääriä priorisoivan rahoitusmallin vuoksi pelkkä rahoituksen lisääminen ei

Maarit Lindström

19.1.2025

ratkaisevasti muuta tieverkon heikkenevää tilaa, vaan muutosta on saatava tienpidon priorisoinnin ohjaukseen.

Metsäteollisuus ry esittää ratkaisuksi teollisuuden käyttämien vähäliikenteisten teiden eli strategisen tieverkon proaktiivista kunnossapitomallia.

Teiden kunnossapidon rahoituksen nykypriorisoinnin ohjaus on muutettava painottamaan teollisia kuljetuksia ja niiden tierasitusta. Esimerkiksi 76-tonninen puunkuljetus vastaa 5000 yksikköä tierasitusta, kun henkilöauto vastaa yhtä yksikköä. Rahoituksessa tulisi huomioida liikennemäärän lisäksi liikenteen laatu ja merkitys teollisuudelle.

Teiden kunnossapidon malli ja tekniikat on muutettava kustannustehokkaammiksi ennakkolisella tien rakenteisiin kohdistuvalla kunnossapidolla. Pelkän pinnan korjaaminen ei tuota pitkä aikavälin kustannussäästöjä. Suomessa toteutetuissa ennakkolisen kunnossapidon piloteissa kustannussäästöä on kertynyt jo 60 prosenttia.

Uusien toimintamallien tuomat säästöt on korvamerkittävä parempaan tienhoitoon eli säästö on täysimääräisesti ohjattava alempiasteiselle tieverkolle. Muutoin vaarana on, että kustannussäästö perustelee tienpidon rahoituksen vähentämistä.

3. Investointiverohyvityksen jatko ja kehittäminen

Investointiverohyvyitys on hyvä keino pyrkiä houkuttelemaan teollisia, puhtaan siirtymän investointeja maahamme, mutta toteuttamisen tapa ei saa jäädä kriteereiltään hankalaksi ja investoijien näkökulmasta jäykäksi.

Eduskunnalle annettu esitys jäi kaksivaiheiseksi komission notifiointiprosessista johtuen. Syy kaksivaiheisuuteen on arvio, että muista jäsenmaista poikkeavien toimien notifiointi viivyttäisi komission hyväksyntää useilla kuukausilla. Näin ollen ensimmäisestä vaiheesta jätettiin pois verkkosähköä käytön mahdollistaminen vähähiilistämishankkeisiin sekä konsernikohtainen tulkinta investointien vähimmäismäärää koskevassa kynnsarvossa.

Jatkonotifiointiprosessin lisäksi verohyvitysmallin ehdollisuudet tulee kansallisesti selkeyttää johdonmukaisiksi, etenkin päästökaupan kanssa. Epävarmuutta lisää se, että kun kriisipuitemääritelmiä ei kansallisesti tarkenneta, jäävät ne hakemusmenettelyyn ratkaistavaksi.

Nykyisellään EU:n väliaikaiset siirtymä- ja kriisipuitteet ovat voimassa vuoden 2025 loppuun saakaa, mutta jatkamiseksi on jo tehty avauksia esimerkiksi Draghin EU:n kilpailukykyä käsittelevässä raportissa.

4. Puuraaka-aineen jatkuva, häiriötön ja kestävä saatavuus

Metsäteollisuus tarvitsee kotimaista, kestävästi tuotettua raaka-ainetta. Tällä hetkellä 95 prosenttia teollisuuden käyttämästä puuraaka-aineesta tulee Suomesta. Nykyisen teollisuuden ja siihen liittyvän toiminnan ja investointien edellytyksenä on jatkuva, häiriötön ja kestävä puuraaka-aineen saatavuus. Elinvoimaiset ja hyvin kasvavat metsät ovat edellytys paitsi puupohjaisten tuotteiden valmistukselle myös pitkän ajan hiilensidonnalle ja metsäluonnon monimuotoisuudelle.

Maarit Lindström

19.1.2025

Suomessa metsät peittävät 75 prosenttia maa-alasta. Pääosa siitä on talouskäytössä. Metsäpinta-alan pieneneminen infrastruktuurin, kuten puhtaan energian tuotannon vuoksi on minimoitava. Aurinkovoimahankkeet on kohdistettava jo rakennettuun ympäristöön ja maatuulivoimahankkeita suunniteltaessa on otettava huomioon aiheutettu metsäkato. Tässä yhteydessä on huomioitava myös siirtolinjat.

Luonnonvarakeskuksen tuore synteesiraportti kokoaa yhteen kestävätkä keinot lisätä metsien kasvua ja sopeutumiskykyä muuttuvassa ilmastossa. Keinot ovat tuttuja, eli pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen. Työ perustuu metsien ripeään uudistamiseen päätehakkuun jälkeen sekä aktiiviseen ja oikea-aikaiseen hoitoon läpi koko kiertoajan. Taimikoiden ja nuorten metsien hoitoon kannustavan METKA-tuen rahoitusta ei tule enää vähentää, vaan mahdollisuuksien mukaan lisätä. Nuoren metsän hoitoon kohdistettu kannuste vähentää lisäksi jalostukseen kelpaavan ainespuun ohjautumista energiantuotantoon tilanteessa, jossa Venäjän rajan sulkeutuminen ja turpeen energiakäytön alasajo ovat lisänneet kilpailua suomalaisesta puusta.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on menestyvän metsäteollisuuden kulmakivi. Puuta jalostavan teollisuuden monimuotoisuustiekartta tuo esiin ratkaisuja puun saatavuuden ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen yhteensovittamiseksi suomalaisissa, luontaisista puulajeista koostuvissa talousmetsissä. Yhteensovittamisen malli tulee varmistaa niin kansallisissa kuin EU:n lainsäädäntöhankkeissa. On tärkeää selkeyttää vaikutusten kokonaisvaltaista arviointia ekologisten ratkaisujen ja ekosysteemipalveluiden tuotannon mittaamiseksi niin, että ne ovat yhteisopivia kansainvälisen sääntelyn kanssa ja ottavat huomioon myös raaka-aineen hankinnan ulkomailta.